

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conferentiæ Theologico Morales

Compendiosè propositæ ac breviter resolutæ Ad Usum Directorum
Conferentiarum Hebdomadalium ... DD. Parochorum, Curatorum,
Confessariorúmque omnium

Ex Materia Septem Sacramentorum Atque Justitiæ De Restitutione
Excerptæ

Sargar, Elisaeus

Augustæ Vindelicorum, 1720

Quando restitutum. n. 458.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41194

quandiu consuetos redditus, onera, &c. ut
lic, quantum fieri potest, damna compensentur,

Quando.

CONFERENTIA. XXXXII.

Pœnitens obnoxius restitutioni eam pro-
crastinat de anno in annum, usque dum
veniat ad mortis articulum, in quo constitutus
posset quidem facere restitutionem per se, ta-
men potius vult eam in testamento hæredibus
committre: an possit absolvi à Confessario
ipsi assistente.

&. Talem pœnitentem obligatum fuisse ad
restitutionem faciendam. I. quoad actum in-
ternum, sive voluntatem restituendi, à primo
instanti, quo agnovit, se esse possessorem rei
alienæ. II. Quoad actum externum seu rea-
lem restitutionem, pro prima commoda op-
portunitate, quam habuit. III. Adeoque ob-
ligari ad lucrum interim Creditori cessans, ac
damnum emergens. IV. Nec posse absolvi,
priusquam hæc omnia restituat, si sit restituen-
do: ita per omnia communis.

Ratio primæ partis est: Quia præceptum
restituendi, seu rem alienam non detinendi in-
vito domino, est negativum, ac consequenter
pro semper obligat: ergo si non in re, saltem
in voto ac proposito, tenetur statim in primo
instanti mathematico ad restitutionem; aliàs
manet semper in proposito peccandi.

Ratio secundæ partis est: quia restitutio rea-
lis

459. **l**is est quidam actus positivus externus, requi-
rens moram temporis ad sui executionem: igitur
necesse est, ut præceptum restituendi rea-
liter obliget pro primo instanti, morali seu
prima habita commoditate debitori possibili.

Ratio tertiæ partis ex dictis constat: quia
460. scil. possessor malæ fidei obligatur Creditori
ad lucrum cessans ac damnum emergens: talis autem est possessor malæ fidei, qui scit,

461. se esse obnoxium restitutioni: igitur, &c.
Ratio denique 4tæ partis inde sumitur, siqui-
dem talis dilatio solutionis est signum, pœnitentem non habere omnimodam voluntatem
restituendi, sed solummodo conditionatam,
scil. si moriatur: hæc autem intentio non
sufficit ad veram pœnitentiam; quia includit
animum ulterius peccandi, si eum contigerit
non mori: igitur, &c.

462. **D**einde sanus potens restituere, ac nolens,
non debet absolvi: ergo minus, qui mori
proximus est, quia is vel maximè salutem ani-
mæ suæ procurare debet. Denique experien-
tiâ constat, similes debitorum restitutiones
(maximè si sint occultæ) vel nunquam, vel
non nisi tardissimè ab hæredibus fieri.

CONFERENTIA, XXXIII.

463. **O**noxius restitutioni eam facere nequit nisi
cum periculo animæ suæ vel suorum, vira